

Programme

Antonín Dvořák

**Piano Quintet No. 2 in A Major, Op. 81,
B. 155**

Antonín Dvořák's Piano Quintet No. 2 in A major, Op. 81, is a magnificent chamber music work that showcases the composer's mastery of melody, rhythm, and orchestration. In this composition, Dvořák adeptly weaves in nuances of Slavonic music, skillfully capturing the essence of this musical tradition. Composed between August 18 and October 8, 1887, the Quintet was published by Simrock a year later, with a dedication to university professor Bohdan Neureuther, a prominent supporter of young musicians in Prague. The Quintet may have been inspired by Dvořák's revisiting of some of his early compositions, including his first Piano Quintet from 1872. This newfound reflection perhaps motivated him to create a more mature counterpart to his earlier work. During this period, Dvořák experienced contentment in his life and the Opus 81 can be described as essentially joyful. He composed it mainly at his cherished home located on the edge of the forest land of Vysoká which likely influenced the work's positive nature. The premiere of the Piano Quintet No.

2 took place on January 6, 1888, at the Rudolfinum in Prague. The piece was met with critical acclaim and was well-received by the audience. Approximately one month after the premiere, Pyotr Tchaikovsky visited Prague. Having heard Dvořák's new quintet at one of the concerts, he made a note in his diary about the experience: "They played quartets by Smetana and Kovarovic, and the quintet by Dvorak. I found the latter very amiable and I very much liked his quintet." The Quintet's success further solidified Dvořák's reputation as one of the leading composers of his time. As with many of his compositions, the Piano Quintet No. 2 contributed to spreading Dvořák's fame beyond the borders of his native Czech lands.

Meanwhile in Georgia...

Nikoloz Gudiashvili (1913-1998) made a significant mark in Georgian chamber music when he composed the first Georgian Piano Quintet in 1948. His First Piano Quintet stands as one of the most significant accomplishments in this genre within Georgian classical music. Continuing his artistic journey, Gudiashvili later composed his Second Piano Quintet in 1988. Both works remain noteworthy contributions to the country's rich musical heritage.

პროგრამის შესახებ
ტექსტის ავტორი ნინო ჟვანია
ანტონინ დვორჟაკი
საფორტეპიანო კვინტეტი No. 2 ლა
მაჟორი, თხზ. 81, B. 155
ანტონინ დვორჟაკის მეორე
საფორტეპიანო კვინტეტი
კამერული მუსიკის ჟანრის
ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი
ნიმუშია, სადაც ჩეხი კომპოზიტორი
წარმოჩნდება როგორც
შესანიშნავი მელოდისტი,
რომელიც ძალიან კარგად იცნობს
საკრავების გამომსახველ
საშუალებებს. ამ ნაწარმოებში
დვორჟაკი ოსტატურად იყენებს
სლავური მუსიკის ნიუანსებს და
ეფექტურად წარმოაჩენს ამ
მუსიკალური ტრადიციის არსს.
კვინტეტი დაინერა 1887 წლის 18
აგვისტოდან 8 ოქტომბრამდე.
გამოიცა იგი ერთი წლის შემდეგ,
მიეძღვნა რა უნივერსიტეტის
პროფესორ ბოჰდან ნოიროიტერს,
რომელიც პრაღაში ცნობილი იყო
როგორც ახალგაზრდა მუსიკოსების
მხარდამჭერი. ვარაუდობენ, რომ
დვორჟაკმა კვინტეტის დაწერა მას
შემდეგ გადაწყვიტა, რაც გადახედა
თავის რამდენიმე ადრეულ
თხზულებას, რომელთა შორის იყო
მისი 1872 წელს დაწერილი
პირველი საფორტეპიანო

კვინტეტი. ამ ადრეული ოპუსის გადააზრებამ შესაძლოა მოტივაცია მისცა მას, შეექმნა იმავე ჟანრის უფრო მონიჭული ნაწარმოები. ამ პერიოდში დვორჟაკი ზოგადად ბედნიერი იყო, რამაც, როგორც ეტყობა, განაპირობა მეორე საფორტეპიანო კვინტეტის არსებითად მხიარული ხასიათი. მით უმეტეს, რომ ნაწარმოები ძირითადად ინერებოდა დვორჟაკის საყვარელ სახლში, რომელიც ვისოკას ტყის პირას მდებარეობდა. კვინტეტის პრემიერა შედგა 1888 წლის 6 იანვარს პრაღის რუდოლფინუმში. ნაწარმოებმა კრიტიკოსებისა და მსმენელთა დიდი მონონება დაიმსახურა. პრემიერიდან დაახლოებით ერთი თვის შემდეგ პრაღას ჩაიკოვსკი ეწვია. ერთ-ერთ კონცერტზე დვორჟაკის ახალი კვინტეტის მოსმენის შემდეგ მან თავის დღიურში შემდეგი ჩანაწერი გააკეთა: „დაუკრეს სმეტანასა და კოვაროვიჩის კვარტეტები და დვორჟაკის კვინტეტი. მე ეს უკანასკნელი ძალიან მესიამოვნა და მომეწონა“. კვინტეტის წარმატებამ კიდევ უფრო გააძლიერა დვორჟაკის, როგორც თავისი დროის ერთ-ერთი წამყვანი კომპოზიტორის რეპუტაცია. როგორც მისი არაერთი ქმნილების შემთხვევაში, მეორე საფორტეპიანო კვინტეტმა დიდი წვლილი შეიტანა იმაში, რომ დვორჟაკის სახელი გასცდა

მშობლიური ჩეხეთის საზღვრებს.

ამ დროს საქართველოში...

ნიკოლოზ გუდიაშვილმა (1913-1998) მნიშვნელოვანი კვალი დატოვა ქართულ კამერულ მუსიკაში, როდესაც 1948 წელს შექმნა პირველი ქართული საფორტეპიანო კვინტეტი. ეს ნაწარმოები ქართულ აკადემიურ მუსიკაში. ამ ჟანრის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი მიღწევაა. მოგვიანებით, 1988 წელს გუდიაშვილმა დაწერა თავისი მეორე საფორტეპიანო კვინტეტი. ორივე ნაწარმოებს დირსშესანიშნავი ადგილი უკავია ქვეყნის მდიდარ მუსიკალურ მემკვიდრეობაში.

31-10 September
August 2023

5TH ANNIVERSARY

PROGRAMME NOTES
BY NINO JVANIA